

LIETUVA

NR. 41 (1106) S. PAULO — BRASIL — 1969 M. SPALIO — OUTUBRO 10 D. — XXI METAI

PLACIAJAME PASAULYJE

Pietu Amerikos sunkumai ir viltys

WASHINGTONAS. Praeitą savaitę baigėsi Tarptautinio Pinigų Fondo ir Tarptautinio Banko 24-ji metinė konferencija. Šiai konferencijai padarė gerai paruoštą pranešimą 7 narių komisija apie "tikrąją ūkiškai atsilikusių kraštų padėtį ir per 20 metų teiktosios pagalbos rezultatus. Iš to pranešimo Čilės Centralinio Banko valdytojo Carlos Massad kalbos paaiškėja daugel dalykų.

ŪKIŠKAI ATSILIKUSIŲ PADĖTIS

Visos Lotynų Amerikos ūkinis augimas 1950-67 m., skaičiuojant jį paskiram žmogui (per Capita) pakilo 1,8%. Tačiau to nepakanka. Turėtų pakilti 2,5%, kad pajėgtų patenkinti Lotynų Amerikos ekonominius ir socialinius reikavimus.

Permažai šie kraštai eksportuoja ir deda pastangų visomis priemonėmis pakelti savo gaminių išvežimą. 1960-69 m. industrialinių kraštų prekyba pakilo 8,8%, gi visų atsilikusių kraštų vos 4,8%, o Lotynų Amerikos net sumažėjo per pusę, skaitant nuo 1950 metų! Užtat socialinė ir politinė padėtis Lotynų Amerikoje pablogėjo, ir padidėjo bedarbių skaičius vien dėl didelio žmonių padaugėjimo.

NETURTAS IR SKOLOS

Maždaug 40% Lotynų Amerikos gyventojų turi tik dešimtadalį to, ką turi jos turtingieji 20% gyventojų. Užtat vidaus prekyba palyginti neaukštesnė. Ir ūkiniai komerciniai bendravimai tarp įvairių Lotynų Amerikos sričių valstybių gana menki ir nedavė daug vaisių nei ALALC, nei Union Andina ir Union Centroamericana.

Tarpt. Pinigų Fondo apskaičiavimu viešoji Lotynų Amerikos skola siekia 14.754 milijonų dolerių arba virš 63 milijonų ner. Vien nuošimčių už tas skolas apmokėjimas pareikalauja 8,2 milijono naujų kruzeirų. Ir tie nuošimčiai vis keltami.

NAUJAS TART. PINIGAS IR PASKOLOS

WASHINGTONAS. Kaip užsiminėme praeitame ML nu-

meryje, Tarpt. Pinigų Fondas ir Tarpt. Banko narių-valstybių atstovų konferencija ištikro beveik vienbalsiai priėmė statutą apie "Specialias pasiskolinimo Teises". Tai įgalins Tarptautinio Banko narius — valstybes — o jų yra 120 — gauti visai pigaus kredito. Tas kreditas sudarys tartum kokį naują pinigą, taip vadinamą "popierius-auksas".

Mat, visi Tarpt. Pinigų Fondo nariai — valstybės, ypač industrialinės 10 šalių, įneš papildomas kvotas tan fondan. Jei kuris kraštas turės piniginių sunkumų apmokėti užsienio prekybos balansą, tai galės gauti pinigų iš Tarptautinio Banko pagal savo turimus įnašus. Tas gi kraštas, kurio pinigus Tarpt. Bankas duos, galės išleisti naujų banknotų. Tie banknotai, nors ir nepadengti auksu, nesudarys infliacijos, nes juos garantuos visų valstybių piniginiai įnašai Tarpt. Pinigų Fonde.

Tam tikslui šis Fondas padidinamas per 3 metus 9,5 milijonų dolerių. Ateinančiais metais jis bus padidintas 3,5 milijonų dolerių.

Taigi, iš tų pinigų Lotynų Amerika gaus ateinančiais metais 771 milijoną dolerių, jų tarpe Braziliją 156, 75 milijonus dolerių arba 6.583 milijonus naujųjų kruzeirų.

Tai bus vertinga tarptautinė paskola atsilikusiems kraštams ar šiaip į piniginius sunkumus patekusioms šalims. Didelės viltys sudedamos į šią tarptautinės savitarpio pagalbos formą ir pradžią tarptautinio pinigų.

KOKIA BUS NAUJOJI VOKIETIJOS VYRIAUSYBĖ?

BONNA. Neseniai įvykusio se Vakarų Vokietijos rinkimuose se krikščionys demokratai (CDU) gavo balsų daugiau (46,1%) nei socialdemokratai (42,7%). Tačiau naująją Vokietijos Vyriausybę, tur būt, sudarys socialdemokratai.

Mat, Liberalų Partija (5,8%) yra nutarusi eiti koalicijon Vyriausybės sudarymui su socialdemokratais, o ne su krikščioniais demokratais. O be jos balsų krikščionys demokratai neturi parlamente daugumos. Tuo būdu, liberalai tikisi atgauti pasitikėjimą liaudyje. Vokietijos pinigų, markės vertė pakilo apie 6 nuošimčius. Oficialiai markės pakėlimas bus paskelbtas nau-

jai išrinktosios Vyriausybės šio mėnesio gale.

ROMA

LAISVĖ TEOLOGŲ KOMISIJAI

Prieš keletą mėnesių sudarytoji popiežiškoji teologų tarptautinė komisija pirmą dieną turėjo savo pirmąjį posėdį. Ji atidarydamas Paulius VI pareiškė, kad teologai turi visišką laisvę studijuoti teologinius klausimus. Pasibaigė vienos srovės — tomizmo viešpatavimas. Pripažino pluralizmą — daugel srovių, mokyklų, ieškančių religinės tiesos. Tačiau autoritetas ir po piežių mokymas yra esminis dalykas Bažnyčios vienybei. Ši 30 teologų komisija bus patarėja Tikėjimo Reikalų Kongregacijai.

✦ Vyskupų Sinodas prasideda šio mėnesio 11 dieną, šeštadienį, Romoje. Jame dalyvaus visų kraštų Vyskupų konferencijos pirmininkai ir kiti kviestiniai vyskupai, kongregacijų prefektai. Vienas Sinodo prezidento pirmininkų yra kard. Agnelo Rossi.

Čilės "Revoliucija Laisvėje"

Rašėme praeitame ML numeryje, kad kapitalizmo šalininkai plačiai spaudoje puola Čilės Krikščionių Demokratų Partiją ir onieigia ją kaip trečiąją poziciją (tarp kapitalizmo ir socializmo), kuri galėtų praveisti laisvą, demokratinį būdą pagrindines struktūrų reformas. Tačiau pasvarstykdami, ar krikščionys demokratai turėjo Čilėje reikiamas sąlygas ir galimybes laisvai įgyvendinti tas bazines reformas arba praveisti vadinamąją "revoliuciją laisvėje".

VISPUSIŠKAI PRIEŠINOSI

Čilės krikščionių demokratų partija buvo nedidutė grupė, 1938 m. atskilusi nuo konservatorių partijos, būdama opozicijoje, ji 1941-57 metais gauna vos 39% balsų. Ir rinkimuose į Čilės parlamentą 1961 metais ji gavo vos 15,9% balsų. Tačiau 1964 m. jos kandidatas Eduardo Frei laimi rinkimus į Čilės prezidentus 55,6% ir partija rinkimus į parlamentą 1965 metais 42,3% balsų. Už ją balsavo jaunoji karta, miestų darbininkai ir tarnautojai bei kiti miesčionys, prisibijoję socialistų-komunistų sąjungos laimėjimo...

Atėjusi valdžion Čilės krikščionių demokratų partija už-

Lietuvių Šeimos ir Švietimo Metai

ŽYMUSIS PIANISTAS

ANDRIUS KUPREVICIUS

kuris duos S. Paulo mieste piano koncertą, Spalio mėnesį 19 dieną sekmdienį 19 val., KONSERVATORIJOS SALEJE Av. São João, 269, beveik priešais Correio Central.

Šis virtuozas pianistas yra su pasisekimu koncertavęs Vokietijos, Austrijos, Šveicarijos miestuose (1946-49), Argentinoje ir kitose Pietų Amerikos šalyse (1949-51), vėliau, JAV-se ir Kanadoje, Pas mus atvyksta po koncertų Buenos Aires ir Montevideo miestuose, kur garsina lietuvių muziką ir vardą.

Šio jo piano koncerto programą sudaro garsiųjų lietuvių, klasikų ir moderniųjų muzikų žinomieji kūriniai. Tos įvairios programos menišką perdavimą ir klausytojams didelį muzikalų pasigėrėjimą garantuoja virtuozo pianisto Kuprevičiaus techninis ir jausminis pajėgumas.

PAKVIETIMUS į pianisto Kuprevičiaus koncertą galima gauti pas Vila Zelinos parapijos kleboną Pijų Ragažinską, šv. Kazimiero parapijos kunigus ir draugijų vadovus. Į koncertą bus lengva sugrįžti ir iš Lietuvių Dienos Jurubatuoj. Atsilankykime gausiai į šio išgarsėjusio lietuvių muziko piano koncertą užbaigtą LIETUVIŲ DIENĄ.

Lietuviai, nepraleiskime progos dalyvauti Lietuvių Dienoje ir pianisto Kuprevičiaus koncerte. Nes tokių progų labai retai pasitaiko.

tinės grupės. Jos jau dabar užgrobia žemes ir skelbia prievartinę visuotinę revoliuciją. Tuo žavisi Čilės intelektualai ir maištaująs jaunimas. Užtat ir krikšč. demokratų kairysis sparnas vis stato griežtesnius reikalavimus ir atrodo panašus į socialistus. Dalis jo visai atsiskiria (MAPU) ir išstato savo kandidatą į Čilės prezidentus.

Taigi, tai kliudo Čilės krikščionims demokratams vykdyti anas reformas ir ilgiau pabūvojus valdžioje, įgyvendinti jas laisvu, gana greitu būdu ir plačiu mastu.

O tačiau šis krikšč. demokratijos pasirinktas "trečiasis kelias" yra mūsų laikais tikrasis kelias pasiekti struktūrinių reformų įgyvendinimo, kurios taip degamai būtinos ir kurių daugely kraštų liaudis per ilgai turi laukti. Juk socializmas ir komunizmas įsigalėjęs valdžioje, pereina į valstybinį kapitalizmą, dar labiau slegiantį plačiąsias mases. Gi patobulintas kapitalizmas arba neokapitalizmas per daug lėtai gerina struktūras, šalina socialines neteisybes ir kelia plačiųjų liaudies sluoksnių gerovę.

Bet vistiek Frei Vyriausybė pagerino Čilės struktūras: išdalino žemes ir įkūrė virš 100 000 naujakūrių, pastatydino butus darbininkų šeimoms daug stambiosios nuosavybės didžiųjų akcinių bendrovių pervedė į valstybinę ar mišrios sudėties nuosavybę, įgailino darbininkų vaikus eiti vidurines ir aukštąsias mokyklas ir kt.

Bet tai nepatenkino partijos kairiojo sparno Masės nori greit visų reformų įgyvendinimo. Tai joms apšiai žada Čilės komunistų partija, ir 2 stiprokos marksistų teroris-

Karo Mokyklos 23-cios laidos suvaziavimas

Lietuvos Pirmojo Prezidento Antano Smetonos Karo Mokyklos 23-ji laida paminėjo savo karo mokslo pradžios 30-tąsias metines. Šiaurės Amerikoje gyvenę buvę karo mokslo draugai buvo suvažiavę Kanadoje, netoli Toronto liepos 26 dieną Prestone ir iešpos 27 Paryžiuje (Paris). Ir vieną ir kitą dieną oficialiose dienotvarkės dalyse buvo prisiminti 23-čiai laidai priklausę, taipgi, jų gyvenimo keliai bei jų likimas. Ta proga nutarta pasveikinti visame

pasaulyje pasiklidusius buvusius bendraminčius ir palinkėti jiems geriausios sėkmės.

Kaikurie suvaziavusiųjų buvo nesimatę virš 28 metų. Kadangi dalyviai buvo atvykę su žmonėmis, tai po oficialios dalies kiekvieną dieną sekė ir linksmoji dalis. Buvo dainuota, šokta ir linksmintasi iki vidurnaktių. Suvažiavę iš Venkverio, Niujorko ir Čikagos tikrai nesigailėjo nuveiktų tolių ir viliasi vėl kada nors netolimoje ateityje suvažiuoti.

Dar «Mūsų Lietuvos» Reikalais

Bendruomenės Valdybos pirmininko p. Juozo Tįjunėlio tartas žodis kvietė ir kitus pasisakyti. Jo žodžio, kaip jis tilpo ML, nekritikuoju, o tik pareiškiu savo nuomonę.

Tiesa. ML nuo pat įsisteigimo laikosi gera dalimi ir aukų, nes prenumeratoriai neapmoka visų spaudinimo išlaidų. Su tūkstantėliu prenumeratorių neįmanoma laikraštį išlaikyti be aukų.

Skelbimų ML tiek maža, jog yra tik menkniekis. Geležinkelių pelno šaltinis yra pervežamos prekės, ne keleiviai. Laikraščio pelną duo-

tų skelbimai, ne jo prenumeratoriai. Bet ar įmanoma gauti daug ir gerai apmokamų skelbimų mažos tautinės grupės mažam laikraščiui, nors jis būtų ir 10 puslapių? Vargiai.

Dėl laikraščio linijos. Prikišta, kad ji vis ta pati, nors jo redaktorai keitėsi. O kokią kitą liniją jis galėtų turėti? Ji gali būti arba tautinė, arba kairioji, daugiau ar mažiau linkstanti į komunizmą. O mes juk visomis jėgomis kovojame su komunizmu, tat mums tokia linija netiktų. Beieka tik tautinė, kurią randaime «Mūsų Lietuvoje Pa-

geidaučiau tik vieno — dėti dar daugiau žinių apie Lietuvius, kur jie bebūtų, kiek galima, kad būtų dar patriotiškesnė ir pilnai atitinkanti pavergtos ir kenčiančios Lietuvos vadavimo dvasią.

Mano nuomone, prie dabartinių mūsų kolonijos sąlygų, laikraštis yra pakenčiamas. Ji patobulinti būtų galima tik suradus daugiau lėšų, greičiausiai kokio nors Fondo pavidalu. Reikėtų skaičiaus pakilimo laukti negalima, nes nes nėra iš kur jų rasti. Geriausiai lietuviai patriotai, tai senieji imigrantai, vienas po kito iškeliauja į kitą pasaulį, o jaunoji karta jų vietos neužpildo. Tai jaunajai mūsų kartai laikraštis turėtų skirti ko daugiau dėmesio ir didelę dalį puslapių. Jei ne lietuvių, tai nors portugalų kalba. Tautą, tėvynę mylėti galima ir bet kokia kalba, kaip ir Dievą garbinami įvairiomis kalbomis. Jei jaunuolis pradės rašyti apie savo tėvų kraštą su meile ir labai juo susidomėjęs, tai jau turėsime vienu sąmoningu lietuviu daugiau, kurs sugebės ginti lietuvių ir Lietuvos vardą kitataučių tarpe. Tai mums yra šiandien labai svarbu. Jie būtų gyvas gražus pavyzdys tiems lietuviams šiauradaburšiams, kurie nors Tėvynėje gimę bei augę, tačiau šiandieną yra tik jos gėda.

Laikraščio turinį pakeisti revoliucijos nepadarysim. Kiek mes turim gerų plunksnos darbininkų? Kiek randam straipsnių, parašytų mūsų kolonijos veikėjų? Lieka ir toliau tie patys rašytojai ir ta pati linija.

Ko tikrai reikėtų, tai daugiau žinių iš įvairiausių mū-

ATVYKSTA PAS MUS DIDIS MENININKAS

Reikia labai džiaugtis, kad ryžosi S. Paulo lietuvius ap lankyti tarptautiniai žinomas ir labai vertinamas pianistas Andrius Kuprevičius. Jis yra apkeliavęs daugelį kraštų savo koncertais. Visur buvo giriamas, kaip labai talentingas, dižiuosius muzikos kūrinius subtiliai ir galingai išpildęs artistas. Visiems nemirtingosios muzikos mylėtojams jo koncertas pas mus duos gilaus gryno pasigėrėjimo. Belieka gerbiama pianistą sveikinti, o mūsų tautiečiams palinkėti nepraleisti retos progos pasigėrėti mūsų menininku ir juo pasididžiuoti. Pakvieskim į koncertą ko daugiau ir nelietuvių draugų ir pažįstamų.

Vienas dalykas yra tikrai labai nemalonus. Kuprevičiaus koncertas paskelbtas šio mėnesio 19 d., t. y. kitą sekmadienį kai jau anksčiau tai pačiai dienai organizuojama LIETUVIŲ D. ENA. Vieną dieną du tokie mums svarbūs įvykiai yra tikrai nelaimingas supuolimas. Kažkieno buvo neapsižiūrėta, ir kas nors dėlto nukentės.

Tačiau kas norės, tas galės dalyvauti ir Lietuvių Dienoje ir dar laiku sugrįžti į koncertą. Juk p. Kuprevičiaus koncertas prasidės tik 19 valandą. Iš Lietuvių Dienos išvažiavus 17 valandą bus galima lengvai paspėti į koncertą. Tai ko gausiausiai dalyvaukime tame labai retame mūsų kolonijos įvykyje! Tai bus iškilmingas apvainikavimas Lietuvių Dienos!

sų vietovių, kur tik lietuviai gyvena. Visi turėtų rašyti, kaip kas moka, o redaktorius sutvarkytų gautas žinias. Pav. nebeturim žinių iš Rio de Janeiro. Iki pajėgė, tai kun J. Janilionis parašydavo kone kiekvieną savaitę. Dabar iš ten «nei žodžio nerašto», nors ten yra kas galėtų rašyti. O kad redakcija taisy žinias, trumpina, dėlto nėra ko skųstis. Visur tas daroma. Jei netaisyty, tai laikraštis virstų tvorinės literatūros biuleteni.

Žinoma, kad laikraščio straipsniai vieniems patinka, kitiems gi ne. Niekuomet negalima visiems patikti. ML turi laikytis tautinės, lietuviškos, kultūringos, katalikiškos ir antikomunistinės linijos. Ta kia ji patiks kiekvienam tau-

riam lietuviui.

Sutinku su Bendruomenės Valdybos pirmininku J. Tįjunėliu 100 procentų, kad ir Taryba ir Valdyba turi rodyti «Mūsų Lietuvai» daugiau rūpesčio ir teikti paramos. Juk ML yra vienintelis mūsų visų, Brazilijoje gyvenančių lietuvių atsiklas. Negalima leisti tam švyturiumi užgesti ir palikti mūsų koloniją tamsoje. Tikiuosi, jog naujoji neuzilgo išrinkimoji Taryba ir Valdyba dės pastangas ML išlaikyti. O Tėvams Jėzuitams tu rime būti dėkingi, kad jie atlieka šį kilnų, suokų ir nedėkingą darbą, ir tai jau kelinti metai. O mūsų visų pareiga remti juos visomis išgalėmis, prenumeratomis, aukomis, garbės leidėjais ir tt.

Kap. Juozas Čiuvinškas

Pirmosios Dienos Brazilijoje

FELIKSAS RALICKAS

(tėsinys)

N A M A I

Štai ir gavome rūmus. Mažas namelis: vienas langas viename šoniniame kambaryje, kitas kitame iš kito namo šono, ir dar vienas langas trečiame užpakaliniame kambaryje. Nė vienas jų neturi nei rėmų, nei stiklų. Tik medinės langinės kabojo lango šone, iš vidaus uždaromos. Iš kiemo pusės, prie trobos prilipdyta maža virtuvėlė. Ji — be lango, o tik su maža skylė dūmams išeiti. Grindys — plika pilka žemė, minkšta asla. Vietoje lubų — tuštuma ir pro ją aiškiai matyti krėklių ir molio lentelių rezginys. Visur išlandžiojau, viską apžiūrėjau, kad nebūtų kur nors pasislėpusi parškuolė gyvatė.

— Bus gera čia gyventi, motute, — tariau prie durų tebestoviniuojančiai mamai. Mačiau, kaip ji bailiai peržengė slenkstį ir kažkaip liūdnai abejingai mėtė žvilgsnius iš vienos vietos į kitą. Ji gerai žinojo, kad užtektų vienos asaros jos akyse, ir visų labai įtempta nuotaika trūktų ir įpultume į didžiausį nusiminimą. Todėl, stengdamasi neparodyti savo nusiminimo, dirbtinai šyptelėjo ir tarė:

— Taip, žinoma. Bus gerai ir gyvensime, kad tik Dievas padės. —

Mūsų trobelė, dar tik neseniai buvusi tuščia, prisipildė gyvybės. Viename kambaryje asla jau išklota sausomis ilgomis žolėmis, kurių tėvelis pripiovė vieno lietuvių atvežtu piautuvu. Tai bus žolių patalas besiantinančiam nakties pir-

nam poilsiui. Virtuvėje suliepsnojo ugnis ir virė naujutėliam puode ryžių košė.

K A I M Y N A I

Galvėje prie mūsų namų prisirinko daugybė vyrų ir moterų, o dar daugiau vaikų. Vieni jų buvo juodi ir tamsiai raudoni, kiti balti, saulės nudeginti vyrai. Dėvėjo balto ar pilko audeklo kelnes sujostas diržu, prie kurio kone visi turėjo pasikabinę ilgą siaurą ir labai smailą peilį, įkištą į išgrazintą makštį. Peilių rankenos gražiai išmargintos raižytais papuošalais. Viokėjo įvairių spalvų marškinius, o galvas dengė plačiomis atbrailomis skrybėlėmis, apgultos raudonų dūkių. Kaikurių skrybėlės buvo kiauros, ir iš jų išlindę kyšojo plaukai. Visi vaikai ir kaikurie vyrai buvo basi. Kaikas dėvėjo raudonos odos pusbaciūs. Visų drabužiai sudulkėję ir net sutepti raudona žeme.

Moterys vilkėjo ilgas, paprastos medžiagos sukneles. Kaikurios laikė pasisodinusios ant dešiniojo ar ant kairiojo šono vaikus. Visi nesiliaudami spoksojo į mus ir klausė mūsų kalbos garsų, kažin ką tarp savęs pasikalbėdami.

PIRMOJI NAKTIS

Saulė nusirito už kalnų. Temo. Greit buvo visai tamsu. Danguje nei vieno debesėlio, kaip ir dieną, kad jų nebuvo. Tūkstančiai žvaigždžių mirgėjo tamsiame danguje. Seniai pažinau Grįžulo ratus ir Sietyną. Ėmiau dabar jų dairytis. Grįžulo ratų niekur neradau, o Sietynas buvo kažkur daugiau šonan nuslinkęs.

Pavalgėme pirmąją plantacijoje ryžių vakarienę. Buvom labai pavargę. Sugulėm ant minkštos žolės, tačiau užmigti negalėjome nei vienas.

Maišėsi įvairūs įkyrėjusios kelionės vaizdai. Vieni nyko, kiti iškilo. Bet kokia bus ateitis? Kas laukia sekančią dieną? Smarkiai suplaka širdis. Šalti šiurpuliai nukrato ištisą kūną. Lauko tyloje čirškė tūkstančiai žiogų įvairiausiais balsais. Prie pat mūsų trobos stačiame griovyje užė mažas upelis. Visgi nuovargis paveikė ir užmerkė akis, nuvydamas visus rūpesčius.

PIRMASIS RYTAS

Nežinau, ar ilgai miegojome, kai išgirdau tankų mažo varpo skambėjimą plantacijos dvare. Visi sujudome, atsikėlėme ir teiraujamės vieni kitų, ką tai reikštų. Dar be galo tamsu. Argi tai būtų ženklas eiti į darbą?

Apsirengiau ir paskubom išėjau gatvėn. Sakau, žiūrėsiu, ką daro kiti. Bet visur ramu. Niekur nėra balso. Tik tie patys žiogai tebečirškia griovyje ir upelio vanduo vienodai tebeūžia. Grįžau į trobą ir visus nuraminau. Tačiau mes jau nebegulėjome.

D A R B A N

Toli rytuose pradėjo dangus švisti. Greit pasidarė visai šviesu ir pirmieji saulės spinduliai smogė į mūsų kaimą. Tuo pačiu metu išgirdome gale kaimo rago balsą. Vėl išėjau pažūrėti, ką dabar reiškia. Kaimo gale pamačiau žemėn sukaltus storus, įvairaus aukščio rąstgalius kurie atstojo laiptus per tvorą perlipti. Ant pačio aukščiausio stovėjo vakarykščiai matytas fis kalas, aukštas, liesas, rudas vyras. Jis triskart pūtė ragan, nulipo nuo tų medžių ir ėjo išilgai kaimo. Po trečiojo rago balso kaimo gatvę užplūdo žmonės ir visi patraukė į kavos laukus,

(Bus daugiau)

RAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ISTATAI

SKYRIUS - PAVADINIMAS, BŪSTINĖ, TIKSLAI

1 straipsnis. - BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ - šiuose Įstatuose sutrumpintai žy-
aima BLB - yra civilinė institucija, be ūkiniu sie-
čių. Jos būstinė (raštinė) yra rua Juatindiba, 20,
Mooca, São Paulo jurisdikcijoje, São Paulo vals-
ijoje, Brazilijos Federalinėje Respublikoje. Jos
tikslas - sutelkti draugėn lietuvius ir jų palikuo-
ius, siekiant, kiek tai galima:

- sudaryti sąlygas savo narių medžiaginiam, protiniam ir dvasiniam išsivystymui,
- rūpintis išlaikyti lietuvišką ir brazilišką kultūrą.

2 straip. - BLB bus valdoma sekančių organų:

- Bendruomenės Tarybos - įstatymdavystės organas,
- Revizijos Komisijos - kontrolės organas,
- Garbės Teismo - teisminis organas,
- Bendruomenės Valdybos - vykdomasis orga-
nas, vienintelis turįs galią atstovauti BLB-ę
santykiuose su kitais.

II SKYRIUS - APIE VALDOMUOSIUS ORGANUS

1-a SEKCIJA - BENDRUOMENĖS TARYBA

3 straips. - Bendruomenės Taryba yra aukš-
čiausia galia Brazilijos Lietuvių Bendruomenėje.

4 straips. - Bendruomenės Taryba bus sudary-
ta iš 15 (penkiolikos) narių, išrinktų dviems me-
ams iš Bendruomenę sudarančių asmenų, jie
gali būti perrenkami.

Vienintelis paragrafas. - Jokia užimama vie-
tė nėra atlyginama.

5 straips. - Visai Bendruomenės Tarybai drau-
ge priklauso:

- iš savo narių tarpo išrinkti, atstatyti pavie-
nius ar visus narius:
- B-nės Tarybos prezidiumo, sudaryto iš pir-
mininko, vicepirmininko ir sekretoriaus,
- B-nės Valdybos, sudarytos iš pirmininko, vi-
cepirminko, 1-o sekretoriaus, 2-o sekre-
toriaus ir išdininko,
- sudaryti ar panaikinti dalinai ar visai:
- BLB-ės padalinius valstijose, tiek miestuose,
- sekcijas su specialiais uždaviniais, skirtas
vykdyti BLB-ės uždaviniams tikslams,
- rinkimų komisijas laike rinkimų,
- pagal reikalą sudaryti kitas komisijas;
- sutarant bent 12 Tarybos narių
- pakeisti dalinai ar visai šiuos Įstatus,
- BLB-ę likviduojantis, nutarti jos turimų tur-
tų ir lėšų paskirtį,
- įskolinti, parduoti ar perleisti kitiems BLB-
ės nejudomąjį turtą,
- pašalinti iš B-nės Tarybos tuos narius, ku-
rie savo pareigų atlikime buvo apsileidę ar
peržengę šiuos Įstatus ar vidaus statutus;
- pašaukti išrinktuosius kandidatus (pavado-
tojus) užimti laisvas vietas B-nės Taryboje,
- tvirtinti įvykusių B-nės Tarybos posėdžių
protokolus, jei juose dalyvavo,
- spręsti apie Bendruomenės judomojo turto
pardavimą,
- spręsti apie judomojo ir nejudomojo turto
įsigijimą,
- patvirtinti Bendruomenės darbo ir metinės
sąmatos planą,
- išleisti vidaus statutus šių Įstatų vykdymo
išryškinimui;
- išaiškinti šiuose Įstatuose praleistus atvejus
pagal jų dvasią ir pilnai prisilaikant šios ša-
lies Įstatymų.

6 straips. - Bendruomenės Tarybos pirminkas

- sušaukia eilinius ir nepaprastuosius B-nės
Tarybos posėdžius ir pirmininkauja jiems,
- vykdo pats ir rūpinasi šių Įstatų, vidaus sta-
tutų ir Tarybos nutarimų vykdymu,
- atitinkamais įrašais pasirašo visas BLB-ės
naudojamas knygas jų pradžioje ir gale,
- pasirašo draug su sekretoriumi laiškus ir
kitus raštus,
- publikuoja, pasiskleidžia B-nės Tarybos ak-
tus ir nutarimus.

7. straips. - Bendruomenės Tarybos vicepirm-
ninkas pavadoja pirmininką ir sekretorių, kai
jie nedalyvauja ar yra sukliudyti,

8 straips. - Bendruomenės Tarybos sekretorius
a. pavadoja pirmininką ar vicepirmininką, kai

- jie nedalyvauja ar yra sukliudyti,
- sekretoriauja Tarybos posėdžiuose ir surašo
atitinkamus protokolus,
- drauge su pirmininku pasirašo laiškus ir ki-
tus raštus,
- paskleidžia pirmininko autorizuotus aktus,
- saugoja savo globoje raštines dokumentus
ir raštus.

9 straips. - Bendruomenės Tarybos narių pa-
reigos yra šios.

- dalyvauti B-nės Tarybos posėdžiuose, neda-
lyvauja dėl apsileidimo gali būti pašalinami,
- vykdyti B-nės Tarybos skirtus jiems darbus,
nebent turėtų priešingų pateisinančių prie-
žasčių

10 straips. - Bendruomenės Tarybos narių tei-
sės yra šios:

- atsisakyti, pranešant apie tai raštu Tarybos
pirmininkui,
- balsuoti už Tarybos posėdyje siūlomus nu-
tarimus.

11 straips. - Bendruomenės Tarybos posėdžiai
laikomi teisėtais, jei galią turinčių sušauktuose
dalyvauja bent 8 jos nariai;

vienintelis paragrafas - visi jos nutarimai pri-
imami dalyvaujančių balsų dauguma.

12 straips. - Bendruomenės Taryba renkasi pa-
prasties posėdžiams sausio, balandžio, liepos ir
spalio mėnesiais, gi nepaprasties - kai yra
reikalas.

13 straips. - Paprastųjų posėdžių uždavimus -
patikrinti nustatytojo darbo ir metinės sąmatos
plano vykdymą, priimant atitinkamas priemones.

14 straips. Ypatinguose posėdžiuose svarsto-
mi visi kiti B-nės Tarybai priklausą reikalai.

2-ra SEKCIJA - REVIZIJOS KOMISIJA

15 straips. - Revizijos Komisija bus sudaryta
iš 3 (trijų) narių, išrinktų dviems metams iš Ben-
druomenę sudarančių asmenų; jie gali būti per-
renkami;

vienintelis paragrafas - jų užimama vieta nėra
apmokama.

16 straips. - Išrinktieji nariai iš savo tarpo pa-
sirenka pirmininką, vice-pirm-ką ir sekretorių.

17 straips. - Visai Revizijos Komisijai drauge
priklauso:

- sekti BLB-ės metinės sąmatos vykdymą,
- tikrinti BLB-ės knygas,
- paskelbti savo pareiškimą, kuriame būtų pa-
žymėti patikrintieji dalykai, naudotoji tikri-
nimo sistema, tvarkingi ir netvarkingi daly-
kai, ir priežastys kurios gal trukdė užsi-
brėžtąjį patikrinimą,
- pareikšti B-nės Tarybai savo nuomonę jos
eiliniuose posėdžiuose,
- pasirašyti Revizijos Komisijos aktus ir pa-
reiškimus,
- pašaukti išrinktuosius kandidatus užimti lais-
vas vietas Revizijos Komisijoje.

18 straips. - Revizijos Komisijos pirminkas:

- sušaukia Rev. Komisijos posėdį ir pirminin-
kauja jam,
- reikalauja B-ės Tarybos pirmininko sušaukti
nepaprastą posėdį apskundimui rastos ne-
tvarkos,
- drauge su sekretoriumi pasirašo laiškus ir
kitus raštus,
- paskelbia Rev. Komisijos aktus, pareiškimus.

19 straips. - Revizijos Komisijos vicepirmin-
kas pavadoja pirmininką ir sekretorių, kai
jie nedalyvauja ar yra sukliudyti.

20 straips. - Revizijos Komisijos sekretorius:

- surašo "Reviz. Komisijos protokolų ir pa-
reiškimų knygoje" įvykusių posėdžių proto-
kolus ir pareiškimus apie padarytuosius pa-
tikrinimus,
- drauge su pirmininku pasirašo laikus ir rastus
- paskelbia pirmininko autorizuotus raštus,
- saugoja savo globoje raštines knygas ir do-
kumentus.

21 straips. - Reviz. Komisijos posėdžiai laiko-
mi teisėtais, jei galią turinčių sušauktuose daly-
vauja bent du nariai;

vienintelis paragrafas - visi jos nutarimai pri-
imami dalyvaujančių narių balsų dauguma,

22 straips. - Revizijos komisija susirenka bent
kas tris mėnesius.

3-čia SEKCIJA - GARBĖS TEISMAS

23 straips. - Garbės Teismas bus sudarytas iš

5 (penkių) narių, išrinktų dviems metams iš Ben-
druomenę sudarančių asmenų, jie gali būti per-
renkami;

vienintelis paragrafas - jų užimama vieta nėra
apmokama.

24 straips. - Garbės Teismui priklauso

- uždėti bausmes, B-nės Valdybos pasiūlytas,
BLB-ę priklausančiams nariams, nusižengiu-
siems prieš šiuos Įstatus ar vidaus statutus,
- spręsti BLB-ės narių ginčijamus klausimus.

25 straips. - Garbės Teismo posėdžiai laikomi
teisėtais, jei galią turinčių sušauktuose dalyvau-
ja bent bent 3 jo nariai;

vienintelis paragrafas - visi jo nutarimai pri-
imami dalyvaujančių balsų dauguma.

4-a SEKCIJA - BENDRUOMENĖS VALDYBA

26 straips. - Taryba sudaro B-nės Valdybą
dviems metams tačiau ji gali būti bet kuriuo lai-
ku atstatyta visa ar jos dalis,

vienintelis paragrafas - paskirtieji nariai ne-
praranda galios ir toliau būti B-nės Tarybos na-
riais.

27 straips. - Visai B-nės Valdybai priklauso:

- paruošti metinį BLB-ės darbo planą ir sąma-
tą B-ės Tarybos patvirtinimui,
- priimti ir atleisti tarnautojus,
- padalinti metinę sąmatą į reikiamas dalis ir
prižiūrėti jos vykdymą, siekiant darbo pla-
no įgyvendinimo,
- pristatyti B-ės Tarybai sudaryti ir panaikin-
ti sekcijas, skyrius ir komisijas,
- pasiūlyti B-ės Tarybai pirkti ir parduoti turtą
- pristatyti Garbės Teismui pritaikinti baus-
mes tiems, kurie peržengė šiuos Įstatus ar
vidaus statutus, išskyrus atvejus, kai jos tai-
kintinos BLB-ės valdomųjų organų nariams,
- pasirašyti Valdybos aktus, kuriuose dalyvavo

28 straips. - Valdybos pirmininkui priklauso:

- atstovauti BLB-ę prieš valdžią ir bet kurią
vyresnybę teisme ir kitus, kaip kaltintoja ar
kaltinamoji, ir visuose santykiuose su kitais,
- pačiam vykdyti ir rūpintis šių Įstatų, vidaus
statututu, Tarybos ir Valdybos nutarimų
įvykdymu,
- drauge su išdininku pasirašyti bet kurios rū-
šies titulus ir dokumentus, liečiančius pi-
niginius reikalus,
- drauge su Tarybos pirmininku pasirašyti
Valdybos naudojamas knygas,
- drauge su sekretoriumi ir išdininku pasira-
šyti bet kurios rūšies sutartis ir notarinius
raštus,
- sušaukti valdybos posėdžius ir jiems pirmi-
ninkauti,
- paskelbti Valdybos aktus ir nutarimus,
- drauge su sekretoriumi pasirašyti laiškus
ir kitus raštus.

29 straips. - Valdybos vicepirmininkas pavado-
ja pirmininką, kai jis nedalyvauja ar yra su-
kliudytas,

30 straips. - Valdybos 1-sis sekretorius

- sekretoriauja valdybos posėdžiuose ir sura-
šo atitinkamus protokolus,
- saugo savo globoje raštines knygas ir kitus
dokumentus,
- drauge su pirmininku ir išdininku pasirašo
bet kurios rūšies sutartis ir notarinius raštus,
- paskelbia pirmininko autorizuotus adminis-
tracinius aktus,
- pasirašo drauge su pirmininku laiškus ir
raštus, nepramatytus šiuose Įstatuose,
- redaguoja ir organizuoja raštines tarnybą,

31 str. - 2-sis Valdybos sekretorius

- pavadoja pirmąjį sekretorių, kai jis neda-
lyvauja ar yra sukliudytas,
- padeda 1-jam sekretoriui raštines darbe,
kai yra Valdybos paskiriamas.

32 str. - Valdybos išdininkas

- laiko savo globoje BLB-ės titulus ir vertybes
- laiko bankinėse institucijose pinigines su-
mas, didesnes už dvi minimalines algas,
- pristato posėdžiams, kai valdyba reikalauja
finansinį pranešimą,
- tvarko visą kasos tarnybą,
- drauge su pirmininku pasirašo čekius ir ki-
tus titulus bei finansinius dokumentus,
- drauge su pirmininku ir sekretoriumi pasi-
šo bet kurios rūšies sutartis ir notarinius
raštus.

33 straips. B-nės Valdybos posėdžiai laikom

teisėtai, jei galą turinčių sušauktuose dalyvan-
ja bent 3 (trys) jos nariai.

III SKYRIUS - BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS NARIAI

34 str. - BLB-ės nariai yra visi tie lietuvių kil-
mės brazilai ir lietuviais gimusieji, kurie įsirašo
į BLB-ę;

vienintelis paragrafas - įsirašymo aktas neturi
jokio kito formalumo, kaip tik užpildyti atitinka-
mą dokumentą ir jį įteikti Valdybai atžymėti.

35 straips. - BLB-ės narių teisės yra:

- rinkti ir būti renkamiems į bet kurią rinki-
mais užimamą vietą pagal įstatų parėdymus,
- dalyvauti BLB-ės veikloje ir darbuose, pa-
sinaudojant jos teikiama galimybėmis,
- atsisakyti pateisinti, pranešant dalyką raštu
B-ės Valdybai.

36 straips. BLB-ės narių pareigos yra šios:

- gerbti šios šalies įstatymus ir institucijas,
- savo laikyseną ir elgesį tiek santykiuose su
Bendruomene, tiek bendrai su visuomene
rikiuoti į bendrąjį labą ir bendruosius inte-
resus,
- pažinti, vykdyti ir dėti pastangų, kad būtų
respektuojami šie įstatai ir vidaus statutai.

37 straips. BLB-ės narys, kuriam Garbės Teis-
mas uždeda bausmę, gali apeliuoti į Bendruome-
nės Tarybą ir vėliau, jei būtina, reikalauti vie-
šo Garbės Teismo posėdžio.

IV SKYRIUS - APIE RINKIMUS

38 straips. - Kandidatais į BLB-ės organus ga-
li būti kiekvienas narys, turįs 21 metus amžiaus,

- jei nėra nusikaltęs šiems įstatams ir vidaus
statutams,
- jei nėra parodęs interesus, priešingus BLB-
nės tikslams,

vienintelis paragrafas - teisti kandidata pri-
klauso Garbės Teismui.

39 straips. - Bus laikomi išrinktais pirmieji kan-
didatai, gavę daugiausia balsų; gi gavus balsų
lygiom - vyresniais amžiumi,

vienintelis paragrafas - visi kiti kandidatai lie-
ka pavaduotojais, pagal gautų balsų skaičių.

40 staips. - Kiekvienas BLB-ės narys daugiau-
sia galės balsuoti už:

- 15 (penkiolika) kandidatų į Bendruomenės
Tarybą,

- 3 (tris) kandidatus į Revizijos Komisiją,

- 5 (penkis) kandidatus į Garbės Teismą,

vienintelis paragrafas - balsavusio už didesnį
kandidatų skaičių, balsas laikomas beverčiu.

V SKYRIUS - APIE TURTA IR LĖŠAS

41 straips. - BLB-ė turi nuosavą turtą, būtina
pasiekimui užsibrėžtųjų tikslų, susidaranti iš pir-
kimų, perleidimų ir dovanojimų.

42 staips. - BLB turės savo lėšas, susidaran-
čias iš

- laisvų savo narių įnašų,
- dovanojimų,
- iš parengimų, vakarų, vaišių pelno, skelbi-
mų ir t.t.,
- iš ankstyvesnių metų balanso likučių.

VI SKYRIUS - BENDRIEJI NUOSTATAI

43 str. - BLB-ės nariai, net priklausą Bendruo-
menės organams, nėra nė subsidiariškai atsako-
mingi už įsipareigojimus, padarytus BLB-ės vardu

44 straips. - Likvidacijos atveju BLB-ės turtas
BLB-ės turtas bus paskirstytas pagal B-ės Tary-
bos bent 12 narių nutarimą.

45 straips. - Šie įstatai galės būti pakeisti, je
bent 12 (dvylika) B-ės Tarybos narių sutinka
su siūloma pataisa.

Šie įstatai pasirašyti Jurgio SLIESORAIČIO
BLB Valdybos pirmininko, Jono JODELIO, Valdy-
bos vicepirmininko, ir José TIJUNÉLIS, 1-o Val-
dybos sekretoriaus.

Įstatai įregistruoti valdžios įstaigose.

INŽ ZENONO BAČELIO MINTYS

B. L. Benrduomenės Reikalais

Kas nors kiek arčiau pažįta inž. Zenoną
Bačelį, tas pastebėjo, kaip jis sielojasi Bendruo-
menės reikalais. Galima su kaikiuriais jo min-
timis ir pasiūlymais nesutikti, bet negalim pa-
neigti fakto, kad Bendruomenė jam labai rūpi.
Todėl kai jis turi ką nors pasakyti, reikia pasi-
klaudyti ir rimtai pagalvoti.

Čia, kiek pavėluotai, talpiname dalį jo
straipsnio dėl «Mūsų Lietuvos». Ten tų minčių ne
dėjome, viena, kad buvo maža vietos, o antra,
kad ML ir Bendruomenės reikalai, kaip jis juos
išdėstė, yra du skirtingi dalykai, todėl geriau
spaudinti atskirai. Redaktorius prisipažįsta, jog
ir Bendruomenę liečiančias mintis ne visas įde-
da. Dedame tik pozityviusius jo pasiūlymus, ap-
leisdami neigiamąją kritiką. Red.

Inž. Zenonas Bačelis rašo: «Brazilijos Liet.
Bendruomenės veikla iki šiol neparodė dides-
nės įtakos į mūsų gyvenimą. Ji atrodo palaides-
nė už eilines organizacijas. Ji sudarė sa-
vitarplo pagalbos tarnybą šelpiti varge gyvenan-
čius lietuvius. Bet šalpai galėjo «tarnauti» tam
speciali organizacija, t.y. Lietuvių Sąjunga Bra-
zilijoje, jėzuitai, brolijos ir seserijos. Eglutės,
minėjimai buvo tik talka kitiems sambūriams,
kurie ir vieni ir kiti būt galėję tai atlikti. Esu
siūles raštu įvairių pozityvių priemonių Bendro-
vės veiklai išvystyti. Du siūlymai buvo gražinti,
matomai nenorint pykinti Bendruomenės vadovų.
O jeigu jie būtų tilpę «Mūsų Lietuvoje, manau
nebūtų pasirodę p. Tijunėlio siūlymai ir kritika.
Savo rašiniuose buvau palietęs organizacinius,
bendruomeninius, švietimo, tautinės kultūros bei
lietuviybės, laisvės kovos, ekonominius ir kitus
klausimus. Jie galėjo būti svarstomi, priimami,
pataisomi, arba atmetami. Be abejo, į tuos svars-
tymus būčiau turėjęs ir aš būti pakviestas. Ne-
sakau, kad mano mintys būtų buvusios «nauja
Amerika», bet buvo medžiagos svarstymams spau-
dos ir laisvės kovos metuose pasireikšti, kurie
praslinko Bendruomenės veikloje nepastebėti.»

Dabar Bendruomenės veiklai sugyventi
siūlau:

- Pasibaigus Sąjungos bylai su Tėvais Jė-
zuitais, Bendruomenė turi stengtis susieiti, susi-
tarti su Sąjunga ir bendradarbiauti.

- Reikia užmiršti praeitį, atgniaužti kumš-
čius, sukultūriuoti užkulisinius pokalbius, o Ben-
drumenė tebūnie priimta kaip vienybės mode-
lis — pavyzdys.

- Viešųjų ir net šeimyniškųjų lietuviškųjų
pastatų durys tebūnie visiems lietuviams atviros.

- Bendromis jėgomis tuojau suregistruoti
visus lietuvius, aplankant juos namuose ir nelau-
kiant iki jie patys ateis. Juk pasimetusių reikia
jieškoti ir jiems kelią parodyti, o skęstančius
gelbėti.

- Iš susipratusių lietuvių daugiau, o iš po-
puliariosios masės, su ja labiau bendraujant ma-
žiau imant sudaryti bendrą fondą lietuvių bei, tau-
tinei kultūrai kelti ir laisvės kovai tęsti. Tą fon-
dą sudarytų lietuvių solidarumo nors minimali.
niai įnašai. Dalį to fondo lėšų skirti «Mūsų Lie-
tuvai palaikyti».

Š. Paulo, 1969. IX. 1.

Zenonas Bačelis

P. Amerikos lietuviu kolonijų žiniai

Po įvykusio Argentinoje IV-jo PALK 1967
metais, nutarimo padaryto per I-ji PALK, taip
pat Argentinoje, sekantis V-sis PALK turėjo
įvykti Urugvajuje.

Tam reikalui Urugvajuje prieš porą metų
buvo sušauktas susirinkimas, sudarytas Komite-
tas iš įvairių dalyvavusių organizacijų atstovų,
buvo pradėta telkti lėšas ir rengtis V-jam PA-
LK, kuris buvo planuojamas surengti Urugvaju-
je 1970 metų pradžioje.

Visos tos pastangos susidūrė su nenumaty-
tomis įvairiomis kliūtimis:

- Didelė šiuometinė Urugvajaus ekonominė
krizė

- Ivairūs vidiniai neramumai

- Visa eilė streikų, kurie ilgai tęsiasi ir
dažnai kartojasi

- Neaiški ateities perspektyva.

Visa tai nuoduogniai apsvarsčius, prieita iš-
vados, kad būtų labai neatsakinga ir rizikinga
rengti sekantį V-ji PALK Urugvajuje, tuo la-
biau, kad ateities perspektyvos daug nežada.

Nenorėdami sustabdyti tą kilnųjį pozityvų
patriotinį lietuviškąjį darbą, siūlome Pietų Ame-
rikos lietuvių kolonijoms persiokti; šį kartą, Uru-
gvajaus lietuvių koloniją ir sekantį V-ji PALK
surengti kitoje Pietų Amerikos lietuvių kolonijo-
je. To darbo imtis prašytume Brazilijos lietuvių
— tai būtų jų eilė — surengti V-ji PALK jiems
tinkamu laiku ir tinkamoje vietoje.

Ta proga nuoširdžiai sveikiname visas Pie-
tų Amerikos lietuvių kolonijas, linkėdami joms
vieningo, nenuilstamo ir ryžtingo darbo mūsų
Tėvynės Lietuvos labui, bei lietuvių gerovei!

Su gilia pagarba

ORGANIZACINIS KOMITETAS

Ar nebesiskustum?

Kažkas apskaičiavo, jog vyras per savo am-
želį praleidžia 139 dienas begramdydamas 9 me-
trus su virš savo barzdos. Padejuoja vyrai, kad
reikia skustis. Bet jei kas pasiūlytų nepavojin-
gos mosties pasitepti ir tada, pasitepus vieną
kartą, nebereiktų per visą gyvenimą nė karto
skustis, ar jūs pirktumėte jos? Atrodo, jog yra
būrelis vyrų, kurie jau kuris laikas bando išras-
ti tokią mostį. Bet jie nori žinoti, ar bus perkan-
čių. Todėl jie apklausinėjo daugelį vyrų. Tikrai
trys iš šimto pasisakė, jog norėtų pirkti 97 smar-
kiaai atrėžė — NE! Geriau skustis, negu atrody-
ti mergaburniu.

Apie kiauliu uodegas

Kiaulių uodegos yra susiraičiusios. Į katra-
pusę jos riečiasi? Kairėn, ar dešinėn? — klausia
vienas amerikietis.

Moderniškas mokelas ir čia sakosi radęs at-
sakymą. Dar nenustatyta, ar daugiau uodega su-
siraity dešinėn, ar kairėn pusėn, bet atrodo, jog
daugiau dešinėn. Tas esą paveldima iš tėvų. Uo-
degų stebėtojai sako: Ar vienon pusėn, ar kiton
susisukusi uodega, jei tik susisukimas yra tam-
prus, aiškus, rodo, jog kiaulė ar paršas yra svei-
kas, patenkintas, laimingas. Jei uodega kabo tie-
siai nudribusi žemyn, tai kiaulė yra nusiminusi
nepatenkinta, gal serga. O jau lenkis iš tolo, ar
lipk į medį, jei sutiksi paršą, atbėgantį su tie-
siai užpakalin ištiesta sustyrusia uodega!

Labiausiai perkami automobiliai

Šiaurės Amerikoje per šių metų birželio mė-
nesį parduota automobilių:

1 Chevrolet	624.641
2 Ford	475.992
3 Chevrolet-Chevelle	246.470
4 Buick	193.073
5. Ford Fairlane	189.338
6. Pontiac	182.892
7. Plymouth Fury	174.435
8. Oldsmobile	166.147
9. Ford-Mustang	155.954
10 Pontiac-Tempest	144.015

Tat, toli gražu, Chevroletas yra labiausiai
perkamas automobilis Š. Amerikoje.

PLANETOMS TIRTI

Amerika paleido tik 7 aparatus planetoms
tirti ir gavo labai daug informacijų. Rusijai ne
pasisekė paleisti net 18 aparatų. Tik paskutinie-
ji trys pasiekė Venus planetą ir siuntė informa-
cijų. Tat iki šiol Amerika tebeprimauja.

Mums Svarbus Dokumentas

Iš savo tėvynių svetus apsigyventi iškeliavę žmonės ir kunigai patiria įvairių sunkenybių. Ypač sunku yra aptarnauti imigrantų dvasinius reikalus. Šv. Tėvas Paulius VI šiomis dienomis išleido tuo reikalu raštą, su kurio reikia susipažinti. Red.

VISAIS LAIKAIS RŪPINTASI

Bažnyčia, kaip motina, visa da domėjosi bei rūpinosi emigrantų sielovada. Iš tiesų, amžių būvyje, ji niekad nesiliovė visokiais būdais padėti tiems, kurie turėjo iškelti iš savo tėvynės įtolimus kraštus, kaip ir Kristus su savo šeimynėle Egiptan. Šviešus tokio Bažnyčios rūpinimosi pavyzdys yra mūsų pirmatako Pijaus XII apaštališka konstitucija, pavadinta «Exul Familia», arba «Tremtinė šeima». Ji buvo išleista 1952 metų rugpjūčio 10 dieną, ir ją reikia laikyti pagrindiniu vėliausių laikų popiežiaus dokumentu emigrantų problemoms spręsti.

Ir Ekumeniškojo Vatikano II Susirinkimo tėvams buvo aišku, kokios svarbios ir sunkios yra emigrantų problemos. Ir jie norėjo geriausiai ir veiksmingiausiai būdu suorganizuoti dvasinę pagalbą emigrantams. Jie tą problemą apsvaistė iš visų pusių, o jau pačių religiniu požiūriu, kiek jis yra susijęs su pačiu Bažnyčios tikslu sielų išganymui.

Ir iš tiesų, Ekumeniškas Susirinkimas visų pirma rekomendavo ypatingai rūpintis

tais tikinčiaisiais, kurie dėl savo gyvenimo aplinkybių ne gali pasinaudoti įprastiniais parapijų patarnavimais, ar jų visiškai negauna, kaip atsitinka su daugybe emigrantų, tremtinių ir pabėgėlių. Susirinkimas karštai ragino vyskupų konferencijas, ypatingai tautines konferencijas, ko labiausiai suinteresuoti paminėtus asmenis slegiančiomis problemomis ir sujungus savo valias bei pajėgas, parūpinti jiems dvasinę pagalbą.

Tas pats susirinkimas pavėdė vyskupams: «Rūpintis visais žmonėmis, kokio jie būtų amžiaus tautybės ar luo mo, ar jie būtų tautiečiai, ar imigrantai ar pakeleiviai».

SKAITYTI SU TAUTINĖMIS SAVYBĖMIS

Lengva suprasti, jog būtų neįmanoma sėkmingai aptarnauti imigrantų dvasinius reikalus, nesiskaitant su jų paveldėtomis dvasinėmis ir kultūrinėmis vertybėmis. Tuo požiūriu labai svarbi yra gimtoji kalba, kuria reiškiasi mintys, nuotaikos ir pats religinis gyvenimas.

Aišku, reikia vengti, kad, besiskaitant prie teisėtų įvairių tautinių grupių skirtingu-

mų, nenukentėtų ta vienybė, kurion visi yra pašaukti, kaip liudija šv. Paulius; «Mes visi esame pakrikštyti vienoje Dvasioje, kad būtumėm vienas kūnas, ar tai žydai, ar pagonys, ar vergai, ar laisvieji: taip pat esame visi pagirdyti viena Dvasia» (1 Kor. 12, 13-14). Ir pridėda: «Visi esate viena Kristuje Jėzuje» (Gal. 3, 28).

Todėl persiimdamas ekumeniškojo susirinkimo rūpesčiais, šv. Sostas suteikia vyskupams ir vyskupų konferencijoms galimybių geriau aptarnauti dvasinius imigrantų reikalus. Juk tie imigrantai yra ne tik patikėti jų sielovadai, kaip visi tikintieji, bet dėl susidėjusių ypatingų aplinkybių, jie yra reikalingi ypatingo dėmesio, kurs atitiktų jų reikalus.

PERTVĀRKYMAI

Kita vertus, šiais laikais vyksta didelis žmonių kraustymasis žymiai pakeičia gyvenimo sąlygas. Todėl kaskart labiau reikalinga peržiūrėti anksčiau apaštališkojo Sosto išleistus potvarkius ir juos suderinti su naujosiomis aplinkybėmis. Reikia atnaujinti ir sutvarkyti teisinę-juridinę imigrantų sielovados pusę kad joje darniai susiliėtų gausi praetis patirtis su visų bendradarbiavimu.

KAS TAI ATLIKS

Tam tikslui vyskupati galės imtis kaikiurių ypatingų, sielovados praktikos jau patvirtintų apaštaliavimo formų, pagal įvairias laiko ir vietos aplinkybes. O kadaagi yra labai platu tarp imigrantų apaštaliavimo laukas, tai jis reikia lauja visus teisingai suprasti; ir tikrai sujungti visas jėgas. Tai šalia tam darbai tiesiogiai

niai atsidėjusių kunigų reikia linga įtraukti į bendrą veiklą ir vienuolius bei pasauliečius, kuriuos apjungtų vienas ir tas pats tikslas.

Todėl, visais požiūriais apsvaistę tas problemas, ir labai atydziai atsizvelgdami į įvairių vyskupų konferencijų bei Šv. Vyskupų Kongregacijos pageidavimus, mes, savo pačių iniciatyva (motu proprio) ir savo apaštališku autoritetu pavadame Šv. Vyskupų Kongregacijai peržiūrėti dvasinio emigrantų aptarnavimo nuostatus, sužymėtus «Exul Familia» apaštališkoje konstitucijoje. Jai taip pat pavadame minėtas normas paskelbti ypatinga instrukcija, nepaisant jokių tam priešingų nuostatų.

Duota Romoje, pas šventą Petrą, rugpjūčio 15 dieną, Švenčiausios Marijos Mergeles dangun paėmimo šventėje, 1969 metais, o mūsų pontifikato septintaisiais.

Paulius VI.

ISIDĖMĖTINI ADRESAI: LIETUVOS ATSTOVYBES URUGUAY, MONTEVIDEO

p. Anatol. Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180. Veikia kasdien prieš piet.

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA ZELINA: Rua Inacio ir Av Zelina, Mons. Pío Ragažinskas, Tel. 63-5975.

Liet. Bendruomenė, pirminkas p. Jozas Tijunelis Rua Iatai, 150 — Casa Verde. Tel. 266-0346.

TĖVAI JĖZUITAI: Rua Juatindiba, 20 Parque da Mooka — Tel. 273-0338 arba 92-2263

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S. PAULY:

MOOCA, Rua Juatindiba, 20 šeštadieniais 14 val.

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdien ir kiekvieną sekmadienį kaip iki šiol

Šv. Kazimiero parapijoje: Parque da Mooka Rua Juatindiba, 20.

Sekmadieniais ir šventadieniais 8, 10 ir 17,00 val. Darbo dienomis 7 ir 7,30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko kai turimos metinės ar 7 d mišios;

Išpažintys čia klausomasi kasdieną prieš mišias,

Pirmą mėnesio sekmadienį Parque das Nações 10 val. V. Carolina 15 val., Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 8,30 val. Bom Retire, 10,15 val. Utinga 16,30 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8,30 val., Moinho Velho 11,30 val., Lapa 16,30 val.,

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,30 val., Vila Bonilha 10,30 val. v. Prudente 18 val.

«MŪSŲ LIETUVOS» RE-DAKCIJAI IR ADMINISTRA-CIJAI, TAIP PAT IR SĂO PAULO LIETUVIAMS JĖZUITAMS GALITE SIŪSTI LAIŠ-KUS ŠIUO ADRESU CAIXA POSTAL 4421, S. PAULO, BRASIL.

SKAITYKITE IR PLATINKITE INF-NINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTI «MŪSŲ LIETUVA».

Stasys Lapienis

naujose patalpose parduoda įvairias statybos medžiagas bei visokius namų reikmenis.

Naujasis adresas:

DEPOSITO PARATODOS

Avenida Sapopemba, 5761, V. Guarani

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Rezidencija:

R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31-2548

Raštinė:

15 de Novembro, 244
4.º - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

JONAS JAKUTIS

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

Incorporações — Condomínios — Loteamentos —
Administração — Compra e Venda de Imóveis.

Administradora e Imobiliaria Bernardes Ltda.

sócio responsável Gil Prestes Bernardes

Praça Antonio Prado, 33, — 4º andar — Conjunto 401
Telefone 33-1443 — São Paulo

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui / teikite ir išitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra gerai žinomas gėrimas Kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą, jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 643
Telefones: 220-1748, 220-1751 e 220-1752

Caixa Postal 3967

SÃO PAULO

LIETUVOS NACIONALINI
MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA

MŪSŲ Lietuva

UA JUATINDIBĀ, 20 — P. DA MOÓCA — SĀC PAULO, 13

KITĄ SEKMADIENĮ VISI KELIAI VEDA Į LIETUVIŲ DIENĄ

Sekmadienio rytą, spalio 19, autobusai į Lietuvų Dieną išeis lygiai 7 valandą iš Zelinos Parque da Mooca (rua Juatindiba, 20, nuo Tėvų Jėzuitų vienuolyno) ir iš Casa Verde.

Galima nuvažiuoti ir kitas autobusais. Iš S. Paulo reikia imti autobusą į Jurubatuba, Parque Municipal de São Bernardo.

Autobusas S. Bernardo išeina iš Parque D. Pedro, ponto inicial, Antras autobusas ten pat veža iki Parque Municipal.

Kas vyks savo mašinomis, tai imti Via Anchieta ir važiuoti iki 29 kilometro. Pravažiavus «Represa» sukama dešinė ir pralindus pro greitkelio apsaugą, patenka ma į «Estrada do Mar». Ja kiek pavažiavus išsisukti kairėn į Jurubatuba — Parque Municipal,

LIETUVIŲ DIENOS PROGRAMA

8,30 val. šv. Mišios. Bus galima šv. Komuniją priimti.
9,30 val. meninė programa. Bus progos visiems drauge padainuoti.)

10,30 val. Vyrų Brolijos pravedami žaidimai.
11,30 val. Pietūs.

Po pietų šokiai, dainos, pasilinksminimai.

GAJMA NUSIVEŽTI SAVO MAISTĄ,

Bet jei kas nenori vežtis, tai galės gardžiai papie tauti ten pat esančiame

VLADO JASIULIONIO RESTORANE.

Jo maisto kainos tokios:
Feijoada completa 6 ncr.
Churrasco com batata e farofa 6 ncr.
Frango assado com polenta 11 ncr.

P. Vladas Jasiulionis nemokamai užleido didelę sa vo salę Lietuvų Dienai. Čia, nors ir lytų, bus galima turėti pamaldas, išpildyti savo programas ir šokti.

Lietuviai, lietuvės, jauni ir seni, suvažiuokim pažintis atnaujinti, pasilinksinti. Iki pasimatanti! Rengėjai

Tautinių šokių grupės Vila Zelinoje nariams primename, kad repeticijos sekmadieniais 14 val. Jaunimo Namuose. Jaunimas kviečiamas atvykti.

Trisdešimtos dienos mišios už Vinčą Tumėną bus 17 d. spalio 20 val. Vila Zelinoje.

Atende-se com hora marcada

DR. JONAS NICIPORCIUKAS
Cirurgião Dentista

p/ Universidade de São Paulo
RAIOS X

Consultorio: Rua Capí Pacheco Chaves, 1206,
Vila Prudente, Tel. 63-5352

DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M. 10.647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo
Médico da Cruzada Pro-Infância

Especialista em Obstetrícia pela Maternidade de S. Paulo
Clínica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras
Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas
Consultorio e Residência RUA DOS TRILHOS, 1576
Mooca, Fone 92-3991

Liet. Kat. Bendruomenės uoliam choristui
Martinui Ramoškai ir šeimai,
mirus mielam tėvui

MARTINUI RAMOŠKAI

reiškiame nuoširdžios užuojautos.

Lietuvių Katalikų Bend. Choras

METINĖS MIŠIOS už a. a. PRANO ZIEZIO vėlę bus spalio 17 dieną 19,30 valandą Zelinos bažnyčioje.
Velionio žmona Anastazija prašo gausiai dalyvauti,

Septintos dienos mišios už Amelią Ambrozevičiūtę Rake tienę bus spalio 20 dieną.

Trisdešimtos dienos mišios už Klemensą Šiaučiulį Vila Zelinoje 9 d. spalio 19,30 val.

Mišios egzekcijos už Angeliną Dirsienę bus 10 dieną spalio 19,30 val.

Lietuvių Katalikų Bendruomenės choro koncertas bus lapkričio 8 dieną Zelinos gimnazijos salėje. Sokiams geras orkestras. Pakvietimus ir staliukus iš anksto įsigyti pas choristus ir Klebonijoje.
Lapkričio mėn choras kviečiamas koncertuoti São Carlos miesto teatre.

«Aušros» choro koncertas bus lapkričio 23 dieną 15 valandą Zelinėje, Seserų Pranciškėčių gimnazijos salėje.

PIANISTO A. KUPREVIČIŲS KONCERTAS

bus spalio mėn. 19 dieną 19 valandą São Paulo Konservatorijos salėje, Av. São João, 269, prieš centralinį paštą, Pianistas Kuprevičius be São Paulo dar koncertuos Caracas, Buenos Aires ir Montevideo Pakvietimus į koncertą bus galima gauti pas organizacijų valdybų narius ir klebonijoje Vila Zelinoj. Lietuviška visuomenė turės progos pasiklausyti pasaulinio masto lietuvių pianisto.

Parengimai

Spalio mėn 19 d. LIETUVIŲ DIENA Jurubatuba Parke.

Spalio 19 pianisto Andriaus

ADVOKATĖ IRENA GRITĖNAS — SPINA

praneša tautiečiams, kad daro inventarus, iškraustymus, skyrybas, nejudomo turto administravimą,

Priima klientus savo raštinėje, esančioje Largo Sete de Setembro, 52, 6.o andar, sala 607 (priešais Forum) nuo 16 iki 18 valandos.

Kuprevičiaus piano koncertas S. Paulo Konservatorijos salėje 19 val. Avenida São João, priešais pašto rūmus.

Lapkričio 8 d. Liet. Kat. Bendruomenės choro balių koncertas Zelinėje, Ses. Pranciškėčių gimnazijos salėje.

Šį sekmadienį, spalio 12 dieną 14 valandą susirenka visi ATEITININKAI Jaunimo namuose.

NAMŲ LANKYMAS

Šv. Kazimiero parapijos klebonas J. Bružikas, S. J. praėią savaitę aplankė liet. Santo André, Parque das Nações, Utinga, Campestre, Barcelona, São Caetano.

ŠV. KAZIMIERO koplyčioje, rua Juatindiba, 20, Parque da Mooca, šeštadienį, spalio 11 d. 19 valandą bus gedulinės šv. Mišios už a. a.

JACINTĄ BUČI

dešimtosioje jo mirties metinėse. Velionio žmona kviečia gimines, prietelius ir kitus tautiečius dalyvauti.

Sekantis Lietuvų Bendruomenės Tarybos Posėdis įvyks spalio 21 dieną 19 valandą Jaunimo namuose, teitininkų salėje, Zelinėje.

Kun. J. Šeškevičius Tarybos prezidiumo pirm-kas

Praėjusį sekmadienį neseniai iš Amerikos grįžę pp. Marija ir Alfonsas Misevičiai ro dę atsivežtas skaidres iš Šiaurės Amerikos lietuvių gyvenimo. Skaidrės, spalvotos, Rodydami paveikslus jie papasakojo apie Amerikos gyvenimą bendrai ir apie lietuvius. Atsakinėjo į paklausimus.

ATSKIRO NUMERIO

KAINA 0,30

Alfonsui patiko tenai ir darbas ir gyvenimas. Amerikoje dirbti esą lengviau, galima pailsėti, ir uždarbiai geri. Už darbą šeštadieniais ir sekma dienomis mokama dvigubas atlyginimas. Darbininkai draugiški. Darbininkų reikalus labai gina jų sindikatai.

Tik pradėjęs dirbti, pirkto automobilį, nes jį galima gauti išsimokėtina. Panašiai išsimokėtina galima užsipirkti ir namus. Darbininkas išsimoka per 20-30 metų.

Butą nuomojant tenka mokėti apie 150 dolerių mėnesiui. Tai maždaug vienos savaitės uždarbis.

P. Marijai Misevičienei patiko gyvas lietuvių gyvenimas. Ji buvo keletą savaičių su jaunu stovyklose. Kanadoje yra didelė Tėvų Pranciškėčių stovykla WASAGA, o Amerikoje, DAINAVA.

Gėrėjosi Ponia maisto gausumu. Moterys Amerikoje eina uždarbiauti į fabrikus ar kitur. Namų ruošai palengvinti ir pagreitinoti yra visokių mašinų ir aparatų.

Žodžiu, p. Misevičiai yra labai patenkinti. Patenkinti buvo ir paveikslų bei pasakojimų paklausiusieji. Ačiū pp. Alfonsui ir Marijai už paaukotą laiką ir malonias žinias!

VINCAS Kutka, šiais metais atšventes su žmonele leva auksinį vedybų jubiliejų, spalio 4 d. išskrido į Kanadą — į Toronto miestą — dalyvauti aukštos Mildos Ramonaitės vestuvėse. Po to žada keletą mėnesių paviešėti pas dukteris Reginą ir Genovaitę. Ten atšvęs 75-į gimtadienį.

ML PŪE PAŠTO

«Mūsų Lietuvos» paskirų numerių galima vis gauti nusipirkti kioske, įeinant į Centralinį Paštą kairėje pusėje.

DĖMESIO! DĖMESIO!

Naujas visiems lietuviams žinotinas adresai! Vieniatelės Brazilijoje asmeninės Šv. Kazimiero parapijos, Tėvų Jėzuitų, laikraščio «Mūsų Lietuva» ir lituanistinės mokyklos adresai dabar yra tokie:

RUA JUATINDIBA, 20

Parque da Mooca.

Telefonas lieka tas pats: 273-0338. Laiškus siųsti geriau per Caixa Postal 4421, S. Paulo

LIETUVIŲ DIENA SPALIO 19 !!!